

Pamätná plaketa SAV pre riaditeľa CEFRES-u Mateusza Chmurskeho

8.7.2026 - Andrea Nozdrovická | SAV

V rámci Letnej francúzskej univerzity Asociácie Jana Husa si v Kongresovom centre v Smoleniciach 3. júla 2026 z rúk člena Predsedníctva SAV Róberta Karula prevzal Pamätnú plaketu SAV Mateusz Chmurski, riaditeľ Francúzskeho centra pre výskum v spoločenských vedách v Prahe (CEFRES).

„Mateusz Chmurski sa ako riaditeľ CEFRES zaslúžil o oživenie spolupráce medzi CEFRES a akadémiou, a vynaložil výrazné úsilie, aby sa rozbehla spolupráca medzi Slovenskou akadémiou vied a Národným centrom pre vedecký výskum (CNRS) a dosiahla štandardnú úroveň,“ uviedol pri otvorení slávnostnej ceremónie Róbert Karul.

Mateusz Chmurski je vedec, odborník na literatúru a kultúru strednej Európy, osobitne na poľskú literatúru. Ako docent pôsobí na Filozofickej fakulte Sorbonne Université. Od septembra 2022 vedie CEFRES, ktorý zaujíma osobitné miesto v stredoeurópskej vedeckej geografii. *„Jeho práce sa venujú stredoeurópskej moderne, písaniu o sebe, literárnym a kultúrnym cirkuláciám a komplexným formám, prostredníctvom ktorých región myslí sám seba, rozpráva o sebe a vyjadruje sa. Táto citlivosť voči stredoeurópskemu priestoru, jeho jazykom, hraniciam a sprostredkovaniam nie je preňho iba predmetom výskumu. Stala sa preňho aj inštitucionálnou praxou,“* konštatoval M. Kšiňan. Vyzdvihol, že každá inštitucionálna dohoda, nech je akokoľvek významná, môže zostať mŕtvou literou, ak ju neoživujú ľudia schopní dať jej obsah, dynamiku a víziu – a práve to Mateusz Chmurski urobil. Premenil zámer spolupráce na súdržný súbor mobilitných nástrojov, stretnutí, programov a dlhodobých perspektív.

Jedným z najviditeľnejších výsledkov tejto práce je zavedenie mobilitných štipendií SAV-CEFRES pre doktorandky a doktorandov SAV. Azda ešte významnejším úspechom je vytvorenie inkubačného projektového programu TANDEM CNRS-SAV. Ide o nástroj, ktorého cieľom je podporovať zbližovanie a kooperáciu francúzskych a slovenských výskumníkov a spoločné podávanie špičkových európskych alebo medzinárodných projektov. *„Tento program predstavuje bezpochyby jeden z najambicióznejších výsledkov nedávnej francúzsko-slovenskej vedeckej spolupráce v oblasti humanitných a spoločenských vied. Priamo spája SAV, CEFRES a CNRS,“* pokračoval M. Kšiňan.

„Treba spomenúť aj jeho podporu Letnej francúzskej univerzity Asociácie Jana Husa, kde sa práve nachádzame, a ďalšie aktivity, ktoré ukazujú rozmanitosť oblastí, v ktorých sa spolupráca rozvíjala: história, filozofia, literatúra, kultúrne štúdiá, rodové štúdiá atp.,“ doplnil M. Kšiňan.

Mateusz Chmurski poďakoval za ocenenie SAV a ocenil doterajšiu veľmi intenzívnu spoluprácu so vedcami a vedkyňami, rovnako ako aj reprezentantmi vedenia SAV. Spomenul nezvyklý entuziazmus, s ktorým sa tvorili mobility aj konferencie, a ktorý sprevádzal všetky aktivity od zámeru až po rýchlu realizáciu. So slávnostným príhovorom vystúpil aj riaditeľ Francúzskeho inštitútu na Slovensku a kultúrny attaché Francúzskeho veľvyslanectva Olivier Favry.

Udelením Pamätnej plakety SAV vyjadruje akadémia vďaka Mateuszovi Chmurskemu za jeho angažovanosť, energiu, inštitucionálnu inteligenciu a výnimočný príspevok k rozvoju francúzsko-slovenských vedeckých vzťahov.

Spracovala: Andrea Nozdrovická

Foto: Andy Turok

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13799&source_no=20